

Aan de slag met gedrag!

Duurzaam en adaptatiegedrag gemakkelijk en vanzelfsprekend maken

Duurzaam en adaptatiegedrag

Duurzaam gedrag leidt tot minder uitstoot van broeikasgassen, zoals de aanschaf van een warmtepomp of op vakantie met de trein i.p.v. het vliegtuig. Adaptatiegedrag verkleint risico's door klimaatverandering, zoals de tuin vergroenen.

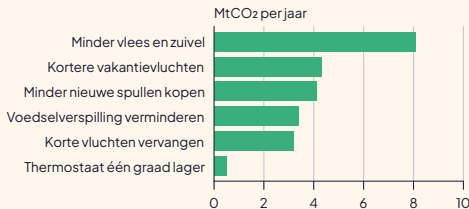
Gedragsbeleid

Beleid gericht op gedragsverandering omvat instrumenten zoals ruimtelijk beleid, subsidies, beprijzen, normeren, keuze-architectuur, en informatie en communicatie. Gedragsbeleid is dus meer dan publiekscampagnes.

Waarom is gedragsverandering belangrijk?

Gedragsbeleid levert veel op, is mogelijk en hoognodig, maar de Rijksoverheid laat deze kansen liggen.

Gedragsverandering heeft veel potentieel*

Het is mogelijk, want:

- Veel mensen maken zich zorgen en steunen klimaatbeleid
- Ze vinden dat de overheid maatregelen moet nemen
- Ze zijn bereid zelf wat te doen (onder voorwaarden)

Het levert veel op:

- Adaptatiegedrag vergroot weerbaarheid van burgers
- Voordelen voor gezondheid, natuur en de portemonnee

Het is hoognodig:

- Om klimaatdoelen te halen
- Om klimaatbestendig te worden
- Voor een gezond, veilig en leefbaar Nederland

Aanbevelingen:

Effectiever gedragsbeleid

Creëer een omgeving waarin duurzaam en adaptatiegedrag gemakkelijk, betaalbaar, aantrekkelijk en de norm is. Doe dit o.a. via ruimtelijk beleid en subsidies.

Voer beleid om gedrag te ontmoedigen dat zorgt voor een toename van klimaatrisico's. Doe dit via ruimtelijk beleid, beprijzen, normeren en informeren.

Neem contraproductieve prikkels weg die gedrag stimuleren dat bijdraagt aan klimaatrisico's, zoals fossiele subsidies en reclame.

Aanbevelingen:

Structureler gedragsbeleid

Maak de invloed van gevestigde belangen transparant en perk deze in. Betrek maatschappelijke organisaties en burgers beter bij beleidsvorming.

Waarborg rechtvaardigheid in gedragsbeleid, door (meer te) beprijzen vanaf bovengemiddeld gebruik, progressieve belastingen, of compensatie.

Zet het potentieel van structureel gedragsbeleid binnen de overheid op directieniveau op de agenda en vergroot gedragskennis en capaciteit.